

Llicenciatura: Periodisme

Curs: 2000/2001

Títol assignatura: Edició en Premsa (castellà)

Codi: 20732

Semestre: 5è

Número de crèdits: 5

Professora responsable: Elvira Altés

Objectius:

Proporcionar a l'alumnat el coneixement dels mètodes utilitzats a la premsa per sistematitzar la presentació dels textos periodístics, tant en els aspectes ortogràfic, gràfic, sintàctic i estilístic com en el de l'estructura informativa.

Temari:

1. Fonaments i funcions de l'edició periodística. Del text escrit al text editat. El fons i la forma. L'edició com a garantia de l'ètica periodística.
2. Obres de referència: jerarquització i ús. Diccionaris, gramàtiques i llibres d'estil.
3. Procés de reelaboració d'un text. Redacció, correcció i edició. Diferents models organitzatius segons periodicitat i graus d'especialització dels mitjans.
4. L'edició en funció del gèneres: informació, interpretació i opinió. Les fonts, validesa i contrast. L'autoria i les veus. Estil directe i estil indirecte.
5. Elements d'un text periodística títol, avant-títol, subtítol, entradeta, titolet, destacat, lid, cos del text, peu de foto, signatura, pega complementaria. Característiques segons models de diari i publicació.
6. Elaboració i reelaboració de titulars. Efectes de sentit que se'n deriven. Presència o absència del verb. La representació del temps. Relació de complementarietat entre tots els elements de titulació.
7. Característiques sintàctiques de l'estil periodístic i normes d'edició. Construcció de frases i paràgrafs. Concordances i ritme.
8. Característiques lèxiques de l'estil periodístic i normes d'edició. Vocabulari accessible i terminologia especialitzada. Precisió semàntica. Llenguatge políticament correcte. Neologismes, estrangerismes, arcaismes, préstecs. Criteris d'acceptabilitat.
9. La puntuació coma, punt, punt i coma, dos punts, punts suspensius, guíó, guionet, parèntesis, claudàtors, barra inclinada.
10. Repàs de qüestions gramaticals. Correcció d'errors més freqüents.
11. Convencions ortotipogràfiques: cursiva, negreta, rodona, majúscula, minúscula, sigles, xifres, magnituds. Topònims i antropònims. Transliteracions.
12. Edició creativa en la presentació de la informació: desglossats, peces complementàries i destacats. Disseny i tipografia. Aspecte, cos i família de les lletres. Columnes, línies i particions.

Previsió de pràctiques:

L'alumne treballarà sobre textos periodístics reals –en els quals prèviament s'hauran introduït errades de tota mena– per tal d'esmenar incorreccions i reparar omissions. D'altra banda, haurà de detectar errades reals, criteris d'edició, etc., en textos originals per un treball d'anàlisi d'un mitjà escrit que complementarà les pràctiques de l'aula. També s'organitzaran sessions taller destinades a treballar aspectes específics de l'assignatura (citacions, titulació...).

Bibliografia bàsica:

- Alarcos Llorach, Emilio, *Gramática de la lengua española*, Espasa Calpe. Madrid 1994
Alvar, Manuel *Diccionario de Voces de uso actual*, Arco. Madrid 1994
Apuntes de estilo (fotocopiats), Bellaterra, Facultat de Ciències de la Comunicació.
Casares, Julio *Diccionario ideológico de la lengua española*, Gustavo Gili. Barcelona 1994
Libro de estilo de El País, Ediciones El País. Madrid 1996.
Martínez de Sousa, José *Diccionario de usos y dudas del español actual*, VOX. Barcelona 1998
Moliner, María *Diccionario de uso del español*, Gredos. Madrid 1999
Real Academia Española *Diccionario de uso del español*, Gredos. Madrid 1992
Real Academia Española *Ortografía de la Lengua Española*, Espasa. Madrid 1999
Seco, Manuel *Gramática esencial del español* Espasa Calpe. Madrid 1991
- *Diccionario del español actual*, Aguilar. Madrid 1999
Xuriguera, J.B. *Los verbos conjugados*, Editorial Claret. Barcelona 1997.

Bibliografia complementaria:

- Agencia EFE *Manual de Español Urgente*, Cátedra. Madrid 1995
Fundación EFE *El idioma español en el deporte*, Fundación Efe. Madrid 1994
Fundación EFE *El neologismo necesario*, Fundación Efe. Madrid 1994
García Domínguez, Pedro y Gómez Font, Alberto *El idioma español en las agencias de prensa* Fundación Germán Sánchez Ruipérez. Madrid 1990
Gómez Font, Alberto *Vademecum de Español Urgente (I)*, Fundación EFE. Madrid 1995
Gómez Torrego, Leonardo *El buen uso de las palabras* Arco. Madrid 1993
- *Manual de español correcto*, 2 vols. Arco. Madrid 1993
- *El léxico en el español actual: uso y norma*, Arco. Madrid 1995
Grijelmo, Álex *El estilo del periodista* Taurus. Madrid 1997
- *Defensa apasionada del idioma español*, Taurus. Madrid 1998
Lázaro Carreter, Fernando *El dardo en la palabra*, Galaxia Gutenberg/Círculo de Lectores. Barcelona 1998
Libro de Estilo de ABC
Libro de Estilo de El Mundo
Martínez de Sousa, Hosé *Diccionario de Ortografía*, Anaya. Madrid 1995
- *Diccionario de edición y auto-edición*, Pirámide. Madrid 1994
- *Diccionario de Voces de uso actual*, Arco. Madrid 1994
Pujol, Josep M., i Joan Solà: *Ortotipografía. Manual de l'autor, l'autoeditor i dissenyador gràfic*, Barcelona, Columna, 1995.

Mètode d'avaluació:

L'alumnat podrà acollir-se a l'avaluació continuada si ha realitzat el treball d'anàlisi d'un mitjà i, almenys, el 75% de les pràctiques. Si no supera l'assignatura per aquesta via, haurà de presentar-se a l'examen final pràctic. En qualsevol dels dos casos, haurà de fer un examen final teòric. A la convocatòria extraordinària de juliol tothom s'examinarà de tot el contingut de l'assignatura (teoria i pràctica).

La nota final es componerá en un 75% de la nota de prácticas i en un 25% de la nota de teoria. No s'aprovarà l'assignatura, però, si no s'han superat ambdues vessants.

Aquesta assignatura s'imparteix en llengua catalana.

